

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/29/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122200806
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7122200806.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Borisa Brondoša a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobkyne K. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/XX, J., zastúpenej JUDr. Petrom Majerníkom, advokátom so sídlom Werferova 1, Košice, proti žalovanému K. J., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XX, J., o vylúčenie z užívania bytu, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu 36C/4/2022-31 zo dňa 28.1.2022 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa v konaní o vylúčenie z užívania bytu podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (ďalej tiež len „NO“), ktorým sa domáhala, aby súd uložil žalovanému, aby dočasne nevstupoval do bytu č. XX, nachádzajúceho sa na X. poschodí, vo vchode č. XX, bytového domu N., XX, súp. č. XXX, postaveného na pozemku parcely reg. „C“, pare. č. XXXX o výmere 358 m², druh: zastavaná plocha a nádvorie, zapísaného na LV č. XXXXX, pre katastrálne územie F., obec J. - A. H., okres J. X., patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva sporových strán, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci vylúčenia z užívania predmetného bytu a zároveň, aby uložil žalovanému, aby sa na vzdialenosť 20m nepribližoval k žalobkyni. Tento návrh skutkovo odôvodnila tým, že žalovaný ju dlhodobo psychicky týral, a to už počas spolujitia v spoločnej domácnosti a v psychickom týraní pokračoval aj po tom, čo v septembri 2009 trvalo opustil spoločnú domácnosť. Žalovaný ju v čase spolujitia fyzicky napadol v spoločnej domácnosti, jeho psychické týranie u nej spôsobilo psychickú chorobu, ktorú žalovaný svojím chovaním opakovane zhoršuje. Dňa 15.01.2022 sa žalovaný násilím pokúšal otvoriť vchodové dvere do bytu č. XX, pričom sa jej, ako aj jej synovi, vyhrážal. V liste z 20.1.2022 sa jej vyhráža privolaním polície, trestným oznámením a ďalšími bližšie nestotožnenými krokmi, ktorými sa ju snaží zneistiť, vyvolať v nej strach a obavy a v konečnom dôsledku ju tým prinútil, aby pristúpila na jeho požiadavky vyporiadania BSM.

2. Okresný súd Košice I (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) napadnutým uznesením návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol s tým, že o náhrade trov neodkladného opatrenia rozhodne v rozhodnutí vo veci samej, ktorým sa konanie skončí.

3. Právne vec posúdil podľa ustanovení § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. e), f) a h), § 326 ods. 1 § 329 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a po preskúmaní skutkových a právnych dôvodov návrhu dospel k záveru, že návrh na nariadenie NO je nedôvodný, keď skonštatoval, že žalobkyňou popísané okolnosti nesvedčia o tom, že správanie žalovaného voči nej dosahuje takú intenzitu psychického násillia, pre ktorú by prichádzala do úvahy neodkladná úprava pomerov strán sporu, pričom okolnosti nenasvedčujú ani nebezpečenstvo pretrvávania tohto konania zo strany žalovaného. Uviedol, že nutnosť dočasnej úpravy pomerov a obmedzenie vlastníckeho práva žalovaného k predmetnému bytu, ktorý je nesporne v bezpodielovom spoluvlastníctve strán sporu,

a ktoré je zaručené Ústavou SR, môže prísť do úvahy len vtedy, ak by žalobkyňa tvrdila a aspoň osvedčila, že v dôsledku konania žalovaného jej hrozí bezprostredne ujma, pričom také tvrdenie z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevyplýva. Žalobkyňou popisované skutkové okolnosti podľa jej mienenia smerujúce alebo vykazujúce znaky psychického násillia, nie sú podľa súdu prvej inštancie žiadnym dôkazom osvedčené. Doplnil, že tvrdenia o jej obave a strachu pred ďalším násilným, hrubým a agresívnym správaním žalovaného, v návrhu absentujú, resp. stoja na všeobecnej rovine bez akéhokoľvek osvedčenia dôvodného podozrenia z násillia. Podľa súdu prvej inštancie žalobkyňa nepredložila hodnoverný dôkaz, ktorým by osvedčila ňou tvrdenu skutočnosť, že na žalovaného v dôsledku jeho agresívneho správania podala trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu porušovania domovej slobody. Z oznámenia o narušení občianskeho spolunažívania žalovaným z 15.1.2022 nie je možné jednoznačne potvrdiť a ani osvedčiť dôvodnosť podozrenia z násillia, či jeho intenzitu, ktorá by viedla k naliehavosti a neodkladnosti úpravy pomerov strán sporu. Uzavrel, že z opisu skutkových okolností nie je možné prijať jednoznačný záver, či k incidentu zo dňa 15.1.2022 bola privolaná hliadka OOPZ, či žalovaný bol OOPZ vykázaný z obydllia, a teda, či išlo o takú formu násillia a takej intenzity, ktorá v žalobkyni vzbudila dôvodnú obavu o zdravie, život, majetok, v dôsledku čoho žalobkyňa dostatočným spôsobom neosvedčila potrebu dočasnej úpravy pomerov strán. Pokiaľ ide o návrh žalobkyne podľa ust. § 325 ods. 1 písm. h) CSP skonštatoval, že žalobkyňa ani len netvrdila takú formu správania sa žalovaného, ktorá by osvedčovala potrebu nariadenia neodkladného opatrenia vo forme zákazu približovania sa, pričom pre zákaz približovania sa k osobe je potrebná intenzita konania hraničiacia s trestným činom, prípadne opakované menej závažné správanie sa žalovaného.

4. Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil a jej návrhu vyhovel. V odvolaní v prvom rade nesúhlasila so skutkovým záverom súdu prvej inštancie, že neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán sporu. Zopakovala svoje tvrdenia o sklonoch žalovaného k psychickému násilliu, ktoré sa podľa nej prejavili už v začiatkoch manželstva a neskôr dovŕšili takú intenzitu, že musela podstúpiť ambulantnú psychiatrickú liečbu, ktorá sa prelínala s ústavnou psychiatrickou liečbou, pričom násillie na nej páchané pokračuje aj po ich rozvode v roku 2021 a odsťahovaní sa žalovaného zo spoločnej domácnosti. V súvislosti s definíciou násillia poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 MCdo 10/2012 a dôvodila, že všetky typy násillia majú spoločné charakteristické črty, a to skutočnosť, že násillím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku. Násillie nie je konflikt, v konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násillie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci. Uviedla, že po rozvode a samotnom podaní žaloby sa situácia so žalovaným vyhrotila natoľko, že dňa 15.1.2022 sa on a jeho partnerka pokúšali násillím prekonať vchodové dvere do bytu č. XX na ulici N. XX v J. a do neho vstúpiť napriek nesúhlasu žalobkyne a jej synov ako oprávnených užívateľov nehnuteľnosti. Obaja sa jej a jej synovi K. pritom opakovane vyhrážali. Takéto konanie podľa odvolateľky nepochybne naplnia znaky skutkovej podstaty trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2, písm. b) Trestného zákona v štádiu pokusu a trestného činu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona. Svoj zlý psychický stav preukázala listinnými dôkazmi a to lekárskou správou z 18.1.2022. V tejto súvislosti poukázala na to, že vyčírňanie a psychické násillie žalovaného, ktorý o jej stave a diagnóze vie, preukázateľne zhoršuje jej stav. Namietala skutkový záver prvoinštančného súdu uvedený v bode 17. napadnutého uznesenia, podľa ktorého ňou popísané okolnosti (hospitalizácia a psychiatrické liečenie, situácia z 15.1.2022), nesvedčia o tom, že správanie žalovaného voči nej dosahuje takú intenzitu psychického násillia, pre ktorú by prichádzala do úvahy neodkladná úprava pomerov strán sporu, resp., že neosvedčila, že z konania žalovaného jej hrozí bezprostredne ujma. Doplnila, že účelom neodkladného opatrenia je práve zabrániť ďalšiemu násilliu, preto na jeho nariadenie postačuje preukázanie násillného konania sporovej strany, v tomto prípade opakovaného a navyše bezprostredného a nemôže byť súdom vyžadovaný jednoznačný dôkaz, ktorý by mal preukázať zámer žalovaného dopúšťať sa násillia aj naďalej. Uzavrela, že žalovaný je dôvodne podozrivý z násillia voči nej, o čom okrem iného svedčí fakt, že na neho podala trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu porušovania domovej slobody. Svojimi odvolacími námietkami poukazujúcimi na to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vytýkajúcimi nesprávne právne posúdenie veci, žalobkyňa podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnila odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. V odvolaní odvolateľkou formálne citovaný ďalší odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP nebol podopretý konkrétnymi odvolacími námietkami a výhradami, ktoré by poukazovali na to, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a tak podľa posúdenia odvolacieho súdu nebol tento ďalší odvolací dôvod odvolateľkou materiálne, a preto ani procesne účinne uplatnený. Odvolací súd v tejto

spojitosti upriamuje pozornosť na záver vyplývajúci z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 90/2019 z 5. novembra 2019, v zmysle ktorého odvolací dôvod nemôže spočívať len na všeobecnom vyjadrení nespokojnosti s rozhodnutím bez bližšej špecifikácie vytýkaných nesprávností v kontexte konkrétnych okolností prípadu. Napokon odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 CSP viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

5. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadísk odvolaní uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne správne. Preto ho odvolací súd v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo ak súd opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynulo z prednesom strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti, dôležitosti, zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192 a nasl. CSP.

7. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

8. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého uznesenia konštatuje, že tieto žalobkyňou uplatnené odvolacie dôvody nie sú v posudzovanom spore naplnené.

9. Žalobkyňa svojimi odvolacími námietkami v intenciách uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) a h) CSP nastoliла predmetom odvolacieho prieskumu tiež správnosť spôsobu právneho posúdenia súdom prvej inštancie otázky splnenia/nesplnenia zákonných predpokladov pre okamžitú úpravu pomerov strán, vylúčením žalovaného z užívania bytu v bezpodielovom spoluvlastníctve strán konania a zamedzením mu približovať sa k nej.

10. Procesné podmienky a predpoklady nariadenia neodkladného opatrenia v civilnom sporovom konaní sú upravené v ust. §§ 324 až 326 CSP, ktoré správne použil v danej veci aj súd prvej inštancie, správne ich aj interpretoval a aplikoval na zistený skutkový stav.

11. Podľa § 324 ods. 1 až 3 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 325 ods. 2 písm. e), f) a g) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia, nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje, a písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená.

14. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Z citovaných ustanovení zákona vyplýva, že neodkladným opatrením, bez ohľadu na to, či je nariadené pred začatím konania, v jeho priebehu alebo po jeho skončení sa upravujú pomery strán, pokiaľ je to bezodkladne potrebné a/alebo existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Týmto predpokladom zodpovedá požiadavka osobitných náležitostí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom podľa zákonného vymedzenia musí navrhovateľ opísať rozhodujúce skutočnosti, odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Z povahy veci vyplýva, že zjavne neodôvodnenému alebo neexistujúcemu nároku nemožno poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia, a preto v návrhu musí navrhovateľ opísať tiež skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Zákonná požiadavka hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania chráneného nároku oproti potrebe (len) osvedčenia ostatných právne významných skutočností vychádza tiež z predpokladu, že dôvodnosť nároku vo veci samej je navrhovateľ spôsobilý osvedčiť jednoduchšie a hodnovernejšie, ako potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo ohrozenie exekúcie. Z toho je možné vyvodiť, že súd nemôže nariadiť neodkladné opatrenie, ak sa mu na základe predbežného právneho posúdenia nárok vo veci samej javí ako nedôvodný. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku predpokladá jasné, určité a zrozumiteľné skutkové tvrdenia navrhovateľa, predloženie dostupných listinných dôkazov a elementárnu právnu argumentáciu, z ktorých možno vyvodiť záver o vysokej pravdepodobnosti, že chránený nárok je dôvodný a trvá. Alebo inak povedané, hodnoverné osvedčenie nároku vo veci samej musí na strane súdu viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti vyhovenia žalobe je v danom štádiu konania vyššia, než pravdepodobnosť jej zamietnutia (por. Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, s 1540, str. 1108). Procesný inštitút neodkladného opatrenia zároveň umožňuje operatívne upraviť pomery strán za predpokladu, že takýto zásah sa javí byť ako nevyhnutný, nakoľko existujú konkrétne okolnosti prípadu, ktoré poukazujú na naliehavosť a nutnosť takéhoto zásahu.

16. Pretože pri nariaďovaní samotného NO prevláda požiadavka rýchlosti, z tohto dôvodu súd nemusí dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale rozhoduje spravidla len na základe listín predložených navrhovateľom NO, bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Inak postupuje iba vo výnimočných a odôvodnených prípadoch (§ 329 CSP). Riadne dokazovanie v zmysle ust. § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené. Navrhovateľ opísaním rozhodujúcich skutočností a predložením dostupných dôkazných prostriedkov musí osvedčiť najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, z ktorých vyvodzuje opodstatnenosť a neodkladnosť návrhu, a vecnou argumentáciou musí presvedčiť súd o potrebe nariadiť NO v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Procesu osvedčovania (spravdepodobnenia) podliehajú všetky zákonné podmienky na nariadenie NO, s osobitným dôrazom na potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie. Miera osvedčenia sa pritom riadi situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Účelom NO je totiž rýchle riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu.

17. Na základe všetkých doterajších tvrdení strán a listinných dôkazov nimi predložených možno pre zjednodušenie zhrnúť niekoľko východiskových faktov: Strany sporu viedli spoločnú domácnosť v byte č. XX, na X. poschodí v J. na ul. N. XX (ďalej len „byt“) do septembra roku 2009, kedy žalovaný natrvalo opustil spoločnú domácnosť. Byt je v bezpodielovom spoluvlastníctve strán konania a užíva ho výlučne žalobkyňa so synmi. Žalobkyňa má psychickú chorobu a pre úspešnú liečbu potrebuje klud. Žalovaný sa dňa 15.1.2022 domáhal vstupu do bytu, pričom došlo ku konfliktu spôsobenému nevhodným správaním žalovaného, ktorý (konflikt) žalobkyňa riešila privolaním polície a urobením ústneho oznámenia o narušení občianskeho spolunažívania. V dôsledku toho bola nútená dňa 18.1.2022 vyhľadať odbornú lekársku pomoc.

18. Z tejto rekapitulácie vyplýva hneď niekoľko zásadných skutočností. V prvom rade je nad akúkoľvek pochybnosť zrejmé, že strany sporu nezdieľajú jedno obydlie. To samo o sebe aj bez ďalšieho vylučuje možnosť vykázania žalovaného z jeho obydlia procesným postupom podľa ust. § 325 ods. 2 písm. e) CSP, predstavujúcim právny inštrument slúžiaci výlučne na ochranu obetí pred domácim násilím. Je evidentné tiež, že žalobkyňou tvrdené psychické násilie, pokiaľ by k nemu i došlo tak, ako to prezentuje, predstavuje vo svojej podstate reakciu na skutočnosť, že žalobkyňa zamedzila výmenou zámku od dverí vstup žalovanému do predmetného bytu, ktorý je v doposiaľ nevyporiadanom bezpodielovom spoluvlastníctve strán konania. V kontexte týchto skutočností nemôže obstať ani tvrdenie žalobkyne, že žalovaný jej spôsobuje psychické násilie tým, že voči nej uplatňuje svoje právo na vyporiadanie ich zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva, keďže až do jeho vyporiadania je potrebné na nich hľadieť ako na rovnocenných vlastníkov spoločnej veci. Je nad akúkoľvek pochybnosť zrejmé, že narušené vzťahy a tomu zodpovedajúce prejavy sú výsledkom sporu strán z ich spoluvlastníckeho vzťahu. Nesúlads medzi právnym a skutkovým stavom pri realizácii práv a povinností z takého vzťahu nad akúkoľvek pochybnosť odôvodňuje potrebu súdnej ochrany; tú však nemožno zamieňať s potrebou neodkladnej úpravy pomerov. K potrebnosti okamžitého zásahu súdom do právneho pomeru strán musí vždy pristúpiť ďalšia navrhovateľom tvrdená a osvedčená skutočnosť odôvodňujúca záver, že neodkladná úprava neznesie odklad preto, že bez nej navrhovateľ utrpí na právach. V závere o naliehavosti okamžitej úpravy pritom musí byť premietnutý ako časový (bezprostrednosť), tak i vecný vzťah (efektívnosť a proporcionalita) medzi narušením usporiadania pomerov strán a ich neodkladnou úpravou. Akiste totiž naliehavosť riešenia nebude bez ďalšieho vyplývať len z porušenia práva trvajúceho dlhý čas a celkom nepochybne znesie odklad i taký zásah do právneho postavenia strán, v dôsledku ktorého je možné očakávať, že ujma, ktorá tým povinnému vznikne, bude kvantitatívne alebo kvalitatívne väčšia alebo zasiahne hierarchicky spoločnosťou vyššie radenú hodnotu, než akú tvrdí oprávnený, že mu bez takejto úpravy vzniká. Z návrhu ako aj zo samotného odvolania je zrejmé, že ohrozenou hodnotou je v skutočnosti záujem žalobkyne na pokojnom užívaní spoločnej nehnuteľnosti, pričom však sama žalobkyňa svojim konaním úplne vylúčila žalovaného z práva užívať spoločný byt. Podľa názoru odvolacieho súdu preto v okolnostiach prípadu niet priestor pre poskytnutie dočasnej ochrany žalobkyne navrhovaným neodkladným opatrením podľa ust. § 325 ods. 2 písm. f) a h) CSP.

19. Odvolací súd dopĺňa, pokiaľ ide o požiadavku hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania chráneného nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana v podobe nariadenia neodkladného opatrenia, že účelom úpravy podľa § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka je obmedzenie násilného správania manželov pri nezhodách o právach a povinnostiach, vyplývajúcich z ich bezpodielového spoluvlastníctva, pričom obmedzenie, resp. vylúčenie užívacieho práva prichádza do úvahy len vtedy, ak vo vzťahu k manželovi alebo k blízkej osobe, ktorá býva v spoločnej domácnosti dochádza k fyzickému alebo psychickému násiliu, resp. k hrozbe takýmto násilím. Násilie nemusí vykazovať znaky trestného činu, postačí, ak pôjde o priestupok proti občianskemu spolužitiu. Predpokladom pre použitie vyššie uvedenej občianskoprávnej sankcie proti druhému manželovi je: a) existencia bezpodielového spoluvlastníckeho vzťahu manželov k domu alebo bytu, b) existencia spolužitia obidvoch manželov v dome alebo v byte, c) existencia fyzického alebo psychického násillia, eventuálne existencia, čo i len hrozby takéhoto násillia, d) realizácia násillia vo vzťahu k manželovi alebo k blízkej osobe, ktorá býva v spoločnom dome alebo v byte, nachádzajúcom sa v bezpodielovom spoluvlastníctve, e) neznesiteľnosť ďalšieho spolužitia z dôvodov uvedených písmenom c) a d). Neznesiteľnosť spolužitia v dôsledku fyzického alebo psychického násillia musí mať značnú intenzitu, teda musí byť spôsobilé natoľko znížiť kvalitu spolužitia v spoločnej nehnuteľnosti, že toto spolužitie bude možné objektívne považovať za neznesiteľné. Od stupňa fyzického, či psychického násillia alebo hrozby takýmto násilím, závisí aj spôsob súdneho rozhodnutia v tom smere, či súd iba obmedzí užívacie právo jedného manžela k domu alebo k bytu alebo či manžela, páchajúceho fyzické,

či psychické násilie z užívania domu alebo bytu úplne vylúči. Právo v takomto prípade chráni slabšiu stranu a aj za cenu zásahu do vlastníckeho práva. Ide o pomerne veľký zásah do práv spoluvlastníka, avšak ešte väčšmi ako vlastníctvo treba chrániť zdravie a život druhého manžela, ako aj členov rodiny bývajúcich v spoločnom dome, či byte. Vzťahy medzi manželmi týkajúce sa bytu a domu z dôvodov uvedených v § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka možno na návrh jedného z nich upraviť aj dočasne, a to vydaním neodkladného opatrenia.

20. Vo svetle týchto právno-teoretických úvah je potrebné uviesť, že zo skutkových tvrdení žalobkyne nemožno vyvodiť ani záver o vysokej pravdepodobnosti, že chránený nárok podľa § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka je dôvodný a trvá. Podľa predbežného posúdenia odvolacieho súdu je miera pravdepodobnosti vyhovenia žalobe v danom štádiu konania nižšia, než pravdepodobnosť jej zamietnutia.

21. Odvolací súd z týchto dôvodov s použitím ust. § 387 ods. 1 CSP napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

22. O náhrade trov neodkladného opatrenia odvolací súd nerozhodol, nakoľko o nich (vrátane trov tohto odvolacieho konania) v súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej, ktorým sa konanie skončí.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, a to z dôvodov uvedených v ust. § 420 a nasl. CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.